

Strålskyddsförordning (1988:293)

Inledande bestämmelse

1 §

[6211] Denna förordning är meddelad med stöd av

- 3 § strålskyddslagen (1988:220) i fråga om 2–4 §§,
- 12 § strålskyddslagen i fråga om 5–7 §§,
- 13 § strålskyddslagen i fråga om 8 §,
- 14 § strålskyddslagen i fråga om 8 §,
- 15 § strålskyddslagen i fråga om 9 och 9 a §§,
- 16 § strålskyddslagen i fråga om 10 §,
- 17 § strålskyddslagen i fråga om 9 §,
- 18 § strålskyddslagen i fråga om 11 §,
- 19 § strålskyddslagen i fråga om 9 §,
- 20 § första stycket 3 strålskyddslagen i fråga om 12 § 1,
- 21 § strålskyddslagen i fråga om 8 a och 8 b §§ och 12 § 2,
- 22 § strålskyddslagen i fråga om 12 § 3 och 13 § första stycket 1,
- 22 a § andra stycket strålskyddslagen i fråga om 14 a § första stycket,
- 25 § strålskyddslagen i fråga om 13 § första stycket 2,
- 27 § första stycket strålskyddslagen i fråga om 14 §,
- 27 § andra stycket strålskyddslagen i fråga om 14 a § första stycket,
- 29 § strålskyddslagen i fråga om 15 §,
- 30 § strålskyddslagen i fråga om 16 §,
- 31 § strålskyddslagen i fråga om 17 §,
- 43 § strålskyddslagen i fråga om 9 och 16 a §§,
- 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 20 §, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i övriga delar. *Förordning (2016:651)*.

Ord och uttryck i förordningen

Anm. Rubriken är införd enligt förordning (2013:1044).

1 a §

[6211 A] Med *stark laserpekare* avses i denna förordning en bärbar teknisk anordning som

1. kan alstra icke-joniserande elektromagnetisk strålning inom våglängdsområdet 180 nanometer till 1 millimeter, huvudsakligen genom processen stimulerad emission,
2. är batteridrivna eller försedda med annan egen strömförsörjning,
3. är konstruerad för användning vid en märkspänning som är lägre än 50 volt för växelström eller lägre än 75 volt för likström,
4. är avsedd att hållas i handen och riktas mot något på avstånd, och
5. har de strålningsegenskaper som uppfyller kriterierna för laserklass 3R, 3B eller 4 enligt svensk standard SS EN 60825-1, utgåva 4, 2007.

I övrigt har ord och uttryck i denna förordning samma betydelse som i strålskyddslagen (1988:220). *Förordning (2013:1044)*.

Undantag från strålskyddslagen (1988:220)

2 §

[6212] Bestämmelserna i 18 § samt 20 § första stycket [6184] 1, 2 och 4 strålskyddslagen (1988:220) gäller inte i fråga om

1. radioaktiva ämnen vars aktivitet eller specifika aktivitet inte överstiger vad som framgår av bilagan till denna förordning,

2. apparat som innehåller ett radioaktivt ämne, även om ämnets aktivitet eller specifika aktivitet överstiger det som anges i bilagan till denna förordning, under förutsättning att

a) apparaten är konstruerad som en sluten strålkälla och inte under normala driftsförhållanden i någon åtkomlig punkt på avståndet 0,1 meter från apparatens ytterhölje förorsakar en dosrat som överstiger 1 mikrosievert per timme, och

b) Strålsäkerhetsmyndigheten har godkänt apparattypen för fri användning och angett villkor för deponering av det radioaktiva ämnet,

3. elektrisk apparat som Strålsäkerhetsmyndigheten har förklarat typgodkänd för fri användning och som inte under normala driftsförhållanden i någon åtkomlig punkt på avståndet 0,1 meter från apparatens ytterhölje förorsakar en dosrat som överstiger 1 mikrosievert per timme,

4. apparat innehållande katodstrålerör som är avsett att visa bilder, eller annan elektrisk apparatur som drivs med en elektrisk spänningsskillnad som inte överstiger 30 kilovolt, förutsatt att dessa inte under normala driftsförhållanden i någon åtkomlig punkt på avståndet 0,1 meter från apparatens ytterhölje förorsakar en dosrat som överstiger 1 mikrosievert per timme, och

5. material som har förorenats av radioaktiva ämnen till följd av ett utsläpp som godkänts av Strålsäkerhetsmyndigheten och som myndigheten har förklarat inte ska kontrolleras ytterligare.

Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela föreskrifter om att lagen ska gälla även i fråga som avses i första stycket. *Förordning (2016:651)*.

3 §

[6213] Tillstånd enligt 20 § första stycket 2 strålskyddslagen (1988:220) krävs inte för att till Sverige föra in produkter som omfattas av lagen (1993:584) om medicintekniska produkter. *Förordning (2016:651)*.

4 §

[6214] I fråga om radioaktiva ämnen och tekniska anordningar som kan alstra strålning får Strålsäkerhetsmyndigheten meddela föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet ge dispens från strålskyddslagen (1988:220) ([6171] o.f.) eller vissa bestämmelser i lagen. Sådana föreskrifter och dispenser får inte innebära att syftet med lagen åsidosätts. *Förordning (2008:457)*.

Allmänna skyldigheter

5 §

[6215] Om det finns anledning att misstänka att någon till följd av en verksamhet med joniserande strålning kan ha skadats genom strålningen eller om det inträffar något missöde eller tillbud som kan ha betydelse från strålskyddssynpunkt, ska den som bedriver verksamheten genast anmäla detta till Strålsäkerhetsmyndigheten. *Förordning (2008:457)*.

6 §

[6216] Om någon som har tillstånd enligt strålskyddslagen (1988:220) ([6171] o.f.) avlider, ska den som har dödsboet i sin vård snarast och senast tre månader efter dödsfallet anmäla dödsfallet till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Om någon som har tillstånd enligt strålskyddslagen försätts i konkurs, ska konkursförvaltaren snarast och senast två månader efter konkursbeslutet anmäla konkursen till Strålsäkerhetsmyndigheten. *Förordning (2008:457)*.

7 §

[6217] Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela sådana ytterligare föreskrifter om allmänna skyldigheter enligt 6–11 §§ [6175–6179] strålskyddslagen (1988:220), som krävs till skydd mot eller för kontroll av strålning. *Förordning (2008:457)*.

Radioaktivt avfall m.m.

8 §

[6218] Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela föreskrifter om radioaktivt avfall m.m. enligt 13 och 14 §§ [6181] och [6182] strålskyddslagen (1988:220). *Förordning (2008:457)*.

Starka laserpekare

Anm. Rubriken är införd enligt förordning (2013:1044).

8 a §

[6218 A] Starka laserpekare får inte utan tillstånd föras in till Sverige eller tillverkas, förvärfas, innehas, användas, överlåtas eller upplåtas.

Tillståndsplikten gäller inte produkter som omfattas av lagen (1993:584) om medicintekniska produkter. *Förordning (2013:1044)*.

8 b §

[6218 B] Ett tillstånd enligt 8 a § får

1. endast avse laserpekare som är utformade, klassificerade och märkta i enlighet med svensk standard SS EN 60825-1, utgåva 4, 2007 eller på annat sätt har en likvärdig säkerhet,

2. i fråga om att föra in en laserpekare till Sverige eller tillverka, förvärva, inneha eller använda en laserpekare ges endast till den som behöver laserpekaren för ett godtagbart ändamål och endast om det skäligen kan antas att laserpekaren inte kommer att missbrukas, och

3. i fråga om att, inom ramen för yrkesmässigt bedriven handel med laserpekare, föra in laserpekare till Sverige eller tillverka, förvärva, inneha, använda, överlåta eller upplåta laserpekare, ges endast om den som bedriver verksamheten och den som har ett bestämmande inflytande över verksamheten är lämplig att driva den med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter.

Ett tillstånd att överlåta eller upplåta starka laserpekare ska förenas med villkor att sådana laserpekare endast får överlåtas eller upplåtas till den som har tillstånd enligt 8 a § för sitt förvärv eller sin användning.

För utrustning som levereras till en myndighet inom totalförsvaret för att användas i krig eller under krigsliknande förhållanden gäller det som sägs i första stycket 1 inte den angivna standardens avsnitt 4.4 och 4.6–4.8. *Förordning (2013:1044)*.

Förbud och provning m.m.

9 §

[6219] Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela föreskrifter om

1. sådana förbud som avses i 15 § 1 strålskyddslagen (1988:220),

2. sådana förbud som avses i 15 § 2 strålskyddslagen i fråga om andra tekniska anordningar än starka laserpekare,
3. sådana skyldigheter, särskilda villkor och förbud som avses i 17 § strålskyddslagen,
4. sådana mät- och skyddsutrustningar som avses i 19 § strålskyddslagen,
5. sådan provning, kontroll och besiktning som avses i 19 § strålskyddslagen samt om avgifter för sådan provning, kontroll och besiktning, och
6. verkställigheten av 8 a och 8 b §§. *Förordning (2013:1044)*.

9 a §

[6219 A] Radioaktiva ämnen får inte avsiktligt tillsättas vid framställning av livsmedel, leksaker, smycken eller kosmetika.

Livsmedel, leksaker, smycken eller kosmetika där radioaktiva ämnen avsiktligt har tillsatts får inte heller importeras eller exporteras. *Förordning (2000:809)*.

Underåriga arbetstagare

10 §

Ytterligare föreskrifter om tillstånd

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt förordning (2013:1044).

12 §

[6220] Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela föreskrifter om

1. tillståndsplikt enligt 20 § första stycket 3 [6184] strålskyddslagen (1988:220) för vissa tekniska anordningar som kan alstra joniserande strålning,
2. tillståndsplikt enligt 21 § [6186] strålskyddslagen för andra tekniska anordningar som kan alstra icke-joniserande strålning än sådana som avses i 8 a § denna förordning, och
3. tillstånd enligt 22 § [6187] andra stycket strålskyddslagen för sjukvårdshuvudmän, vissa yrkesgrupper eller vissa vårdinrättningar, institutioner eller företag. *Förordning (2016:651)*.

12 a §

[6220 A] Om en tillståndsplikt som avses i 12 § 2 avser utövandet av en tjänst enligt definitionen i 4 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden ska Strålsäkerhetsmyndigheten besluta i tillståndsärendet inom fyra veckor efter det att en fullständig ansökan kom in till myndigheten. Om det är nödvändigt på grund av utredningen i ärendet, får tiden förlängas. En sådan förlängning får inte göras mer än en gång i ärendet. Förlängningen får inte avse mer än två veckor utöver de ursprungliga fyra veckorna. Sökanden ska informeras om förlängningen och skälen för den innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Bestämmelser om att ett mottagningsbevis ska skickas till sökanden när en fullständig ansökan har kommit in och om innehållet i ett sådant bevis finns i 8 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden. *Förordning (2009:1331)*.

13 §

[6221] Strålsäkerhetsmyndigheten prövar frågor om

1. tillstånd enligt 20 [6184] och 21 [6186] §§ strålskyddslagen (1988:220) beträffande

- a) radioaktiva ämnen,
- b) tekniska anordningar, och
- c) slutförvaring utomlands av radioaktivt avfall eller annat radioaktivt ämne som det inte finns någon planerad och godtagbar användning för, och

2. medgivande att ta hand om oförtullade radioaktiva ämnen och tekniska anordningar enligt 25 [6191] § strålskyddslagen.

Vid tillståndsprövningen ska Strålsäkerhetsmyndigheten beakta att onödig spridning av radiologisk utrustning hindras.

Om Strålsäkerhetsmyndigheten finner att ett ärende enligt första stycket 1 c har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt, ska myndigheten med ett eget yttrande lämna över ärendet till regeringens prövning. *Förordning (2014:364)*.

Till p 1

Anm. Se [6231] o.f.

13 a §

[6221 A] Om en tillståndsplikt som avses i 8 a § eller 12 § 2 avser utövandet av en tjänst enligt definitionen i 4 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden, ska Strålsäkerhetsmyndigheten besluta i tillståndsärendet inom fyra veckor efter det att en fullständig ansökan kom in till myndigheten. Om det är nödvändigt på grund av utredningen i ärendet, får tiden förlängas. En sådan förlängning får inte göras mer än en gång i ärendet. Förlängningen får inte avse mer än två veckor utöver de ursprungliga fyra veckorna. Sökanden ska informeras om förlängningen och skälen för den innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Bestämmelser om att ett mottagningsbevis ska skickas till sökanden när en fullständig ansökan har kommit in och om innehållet i ett sådant bevis finns i 8 § lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden. *Förordning (2013:1044)*.

Förutsättningar för att tillåta slutförvaring utomlands

Anm. Rubriken är införd enligt förordning (2014:364).

13 b §

[6221 B] För att ett sådant avtal om slutförvaring utomlands som avses i 20 b § 1 strålskyddslagen (1988:220) ska kunna godtas vid en tillståndsprövning krävs det att det land där slutförvaring ska ske

1. är medlem i Internationella atomenergiorganet och efterlever dess tillämpliga säkerhetsstandarder,

2. har undertecknat, ratificerat och följer

- a) konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall (SÖ 1999:60),
- b) konventionen om bistånd i händelse av kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen (SÖ 1992:81), och
- c) konventionen om tidig information vid en kärnenergiolycka (SÖ 1987:3),

3. har undertecknat, ratificerat och följer

- a) Wienkonventionen om civilrättsligt ansvar för atomskada av den 21 maj 1963,
- b) Wienkonventionens ändringsprotokoll av den 29 september 1997,

c) konventionen om supplerande ersättning för atomskada av den 12 september 1997, eller

d) Pariskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område av den 29 juli 1960 (SÖ 1968:17) i dess lydelse enligt tilläggsprotokollet av den 28 januari 1964 och ändringsprotokollet av den 16 november 1982, och

4. följer Solaskonventionen av den 1 november 1974 och dess tillägg, Chicagokonventionen av den 7 december 1944 och dess tillägg samt andra internationella instrument avseende säkerhet vid transport av farligt gods. *Förordning (2014:364)*.

13 c §

[6221 C] Ett sådant avtal om slutförvaring utomlands som avses i 20 b § 1 strålskyddslagen (1988:220) får godtas vid en tillståndsprövning endast om avtalet kan anses lämpligt med hänsyn till politiska, ekonomiska, sociala, etiska och vetenskapliga faktorer samt allmän säkerhet. *Förordning (2014:364)*.

13 d §

[6221 D] Innan en fråga om tillstånd till slutförvaring i ett land utanför Europeiska atomenergigemenskapen enligt 20 § första stycket 5 strålskyddslagen (1988:220) avgörs ska Strålsäkerhetsmyndigheten vidta rimliga åtgärder för att försäkra sig om att

1. det land där slutförvaring ska ske har ingått ett avtal med Europeiska atomenergigemenskapen som omfattar kärnavfall, annat kärnämne som inte är avsett att användas på nytt och annat radioaktivt avfall,

2. det land där slutförvaring ska ske har ett program för hantering och slutförvaring av radioaktivt avfall med mål om en hög säkerhetsnivå som är likvärdiga med de mål som uppställs i rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, i den ursprungliga lydelsen, och

3. den anläggning där slutförvaring ska ske

a) omfattas av ett tillstånd att ta emot det radioaktiva avfall som är avsett att slutförvaras,

b) är i drift innan transporten av det radioaktiva avfallet från Sverige är beräknad att påbörjas, och

c) sköts i enlighet med kraven i det program som avses i 2. *Förordning (2014:364)*.

13 e §

[6221 E] En ansökan om ett sådant tillstånd till slutförvaring utomlands som avses i 20 § första stycket 5 strålskyddslagen (1988:220) ska innehålla

1. uppgifter om hur det radioaktiva avfallet slutligt ska tas om hand, och

2. en skriftlig försäkran från det andra landet om att förutsättningarna i 13 b § är uppfyllda och, om ansökan avser slutförvaring utanför Europeiska atomenergigemenskapen, om att förutsättningarna i 13 d § är uppfyllda. *Förordning (2014:364)*.

14 §

[6222] Strålsäkerhetsmyndigheten prövar frågor om villkor enligt 27 [6193] § strålskyddslagen (1988:220) i fråga om kärnteknisk verksamhet. *Förordning (2008:457)*.

14 a §

[6223] Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela föreskrifter om att det i ärenden om villkor för kärnteknisk verksamhet som enligt 27 § [6193] första stycket strålskyddslagen (1988:220) ska underställas regeringens prövning eller i ärenden om tillstånd enligt denna förordning ska upprättas en miljökonsekvensbeskrivning som avses i 22 a § [6188] andra stycket strålskyddslagen. Strålsäkerhetsmyndigheten får vidare i det enskilda fallet besluta att en sådan beskrivning ska ges in. I sådana föreskrifter och beslut får Strålsäkerhetsmyndigheten med ledning av bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och strålskyddslagen ange vad som ska gälla beträffande förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna.

En kungörelse om att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats ska genom Strålsäkerhetsmyndighetens försorg införas i Post- och Inrikes Tidningar och i den eller de ortstidningar som myndigheten bestämmer. I kungörelsen ska anges att skriftliga anmärkningar mot miljökonsekvensbeskrivningen får lämnas till Strålsäkerhetsmyndigheten inom en viss angiven tid, minst fyra veckor efter det att kungörelsen var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Om ärendet avser villkor för en kärnteknisk verksamhet, ska kungörelsen även avse den miljökonsekvensbeskrivning som har upprättats enligt förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet ([6141] o.f.). *Förordning (2008:457)*.

14 b §

[6223 A] Strålsäkerhetsmyndigheten ska ta emot och pröva sådana ansökningar om transport av radioaktivt avfall till eller genom Sverige som ges in av en behörig myndighet i ett annat land inom Europeiska atomenergigemenskapen i enlighet med rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle. Myndigheten ska följa de tidsfrister som anges i artiklarna 8 och 9 i direktivet. Om myndigheten inte har svarat inom den tid som anges i artikel 9.1, ska myndigheten anses ha lämnat sitt medgivande till transporten. *Förordning (2009:118)*.

Underrättelse till Europeiska kommissionen

Anm. Rubriken är införd enligt förordning (2014:364).

14 c §

[6223 B] Om ett tillstånd till slutförvaring utanför Europeiska atomenergigemenskapen har getts enligt 20 § första stycket 5 strålskyddslagen (1988:220), ska Strålsäkerhetsmyndigheten underrätta Europeiska kommissionen om innehållet i det avtal som avses i 20 b § 1 samma lag. Underrättelsen ska ske innan transporten av det radioaktiva avfallet från Sverige påbörjas. *Förordning (2014:364)*.

Tillsyn**15 §**

[6224] Strålsäkerhetsmyndigheten ska ha tillsyn över att strålskyddslagen (1988:220) ([6171] o.f.) och föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen följs, om inte annat följer av 16 §. *Förordning (2008:457)*.

16 §

Ansvarsbestämmelser och överklagande**18 §**

[6225] Bestämmelser om ansvar för överträdelse av föreskrifter eller villkor som har meddelats i denna förordning eller med stöd av ett bemyndigande i denna förordning finns i strålskyddslagen (1988:220) ([6171] o.f.).

19 §

[6226] I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Strålsäkerhetsmyndighetens beslut med stöd av 14 § och försvarsinspektören för hälsa och miljö:s beslut i frågor som avses i 16 § tredje stycket överklagas dock till regeringen. Strålsäkerhetsmyndighetens beslut om förlängd handläggningstid enligt 12 a § får inte överklagas. *Förordning (2017:788)*.

Verkställighetsföreskrifter**20 §**

[6227] Strålsäkerhetsmyndigheten får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av denna förordning. *Förordning (2008:457)*.

Bilaga
